T'hi atreveixes?

Autor: Cesc Batlle
Data de publicació: 25-04-2012

Ara fa dos anys que, arran de la publicació del llibre d'En Charles J. Merrill sobre la catalanitat d'En Colom, i titulat Colom. 500 anys enganyats, En Cesc Batlle va publicar al diari El Punt aquest article en què donava suport a En Merrill i reflexionava sobre les tesis que a Catalunya defensa En Jordi Bilbeny

Cossetània acaba de publicar Colom. 500 anys enganyats, del professor universitari Charles Merrill. El llibre, molt ben argumentat i documentat, i que no pot ser acusat de partisanisme car en Merrill és nord-americà, dinamita de manera demolidora les tesis alternatives sobre l'origen d'en Colom, incloent-hi la genovesista, amb una conclusió clara i inequívoca: en Colom era català i la resta és fullaraca. Si el llegiu, us farà posar vermells de vergonya aliena. El que s'han arribat a empassar els anomenats experts, sense cap mena d'esperit crític. Aquest llibre és el principi del final d'aquest debat, i ara només és qüestió de temps que això percoli als sistemes educatius de tot el món.

Hom podria preguntar-se: una qüestió tan capital per a la nostra història, i ha hagut de ser un americà, qui ens rescati un personatge clau de la història? Com és possible que això no hagi generat intenses recerques al nostre país? O, ara que en Merrill l'ha posat amb tot soroll al bell mig de l'escena, com és que no sentim cap declaració acadèmica que digui, com a mínim, «és un tema que havíem ignorat. Ens cal, certament, investigar-lo molt més a fons»? És que els nostres investigadors i historiadors hi han estat cecs? Tots, no. Fa molt de temps que un investigador, en Jordi Bilbeny, gairebé en solitari, ha predicat que en Colom era català.

Però és que els documentadíssims llibres d'en Bilbeny, començant per la Brevíssima relació de la destrucció de la història, ens expliquen que això només és la punta de l'iceberg i només una part d'una enorme reescriptura de la història. De la nostra història. I això és extremament poderós, car és àmpliament reconeguda la potència de la pròpia història en els sentiments i l'autoimatge de les persones: no és el mateix haver sigut una província en decadència durant segles que haver sigut un imperi que controlava des del Mediterrani fins al nou continent, Amèrica, just acabat

de descobrir per nosaltres. En Bilbeny ens documenta com els De las Casas signen com a Casaus, com els mapamundis de l'època desborden de senyeres pertot arreu, mentre els lleons i els castells brillen per l'absència; com les senyeres tenen un nombre variable de barres (de tot això, en podreu veure exemples a cabassos en el llibre d'en Guillot La descoberta i conquesta catalana d'Amèrica, que publicarà ben aviat Mobil Books-Dèria); com, «curiosament», la bandera d'Espanya és directament una de les variants de la senyera, tal com passa avui dia quan una companyia adquirent utilitza la marca de l'adquirida perquè és molt més coneguda (per què no hi ha lleons i castells a labandera d'Espanya?); com Carles I passa a Catalunya la major part del seu temps a Espanya, perquè és el cor de la major part del seu imperi, i pràcticament gens a Castella, on no té gaire res a fer; etc.

Possiblement ara penseu: «Això no pot ser. No podem haver estat tan enganyats. Aquest en Bilbeny deu ser un grillat amb ànsies de protagonisme». En Mathew Tree, tot presentant un llibre d'en Bilbeny, va explicar que aquesta havia sigut la seva reacció inicial, com la de pràcticament tothom. En Tree, però, com d'altres, va fer el pas de decidir llegir directament obres d'en Bilbeny, eliminant intermediaris que li diguessin el que havia de creure.

Ara la veu d'en Bilbeny ha sigut molt fortament vindicada. Si, finalment, ha tingut raó amb en Colom, per què no n'hauria de tenir amb tota la resta? O, com a molt mínim, per què no s'haurien d'aprofundir les recerques que ell ha començat, bé per confirmar-les, bé –per què no?– per refutar-les? El silenci actual, més que cap altra cosa, ens interpel·la de manera eixordadora.

De manera magistral, a la pel·lícula Matrix, a Neo, el protagonista, se li ofereix la possibilitat de triar entre dues píndoles: la blava li permetrà oblidar totes les incoherències que ha descobert darrerament en el seu món i reprendre la seva vida com si res no hagués passat; la vermella, encara que li provoqui molt de dolor i mai més pugui tornar enrere, li obrirà els ulls al que realment ocorre: un món on els homes viuen narcotitzats dins d'una ficció integral mentre se'ls explota en esclavitud. Neo decideix no acceptar viure més en l'engany i tria la vermella. La teva píndola vermella és al teu abast en els llibres d'en Bilbeny. En Neo s'hi va atrevir. I tu, t'hi atreviràs?

Cesc Batlle

Publicat a El Punt (Comarques Gironines), 24 de gener del 2010, pàgina 21.